

Установа адукацыі
«Гомельскі дзяржаўны тэхнічны
ўніверсітэт імя П.В. Сухога»

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Першы прарэктар ГДТУ імя П.В. Сухога

Асенчык А.Д.

“ 28 ” 06 2017 г.

Рэгістрацыйны № УД-51-44/вуч.

БЕЛАРУСКАЯ МОВА (прафесійная лексіка)

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для
эканамічных і тэхнічных спецыяльнасцей

Вучэбная праграма складзена на аснове адукацыйных стандартаў вышэйшай адукацыі першай ступені:

АСВА 1-25 01 07-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-25 01 07 «Эканоміка і кіраванне на прадпрыемстве», рэгістрацыйныя №№ Е 25-1-14/вуч. 13.02.2015, Е 25-1-24/вуч. 17.02.2016, Е 25-1-25/вуч. 17.02.2016, Е 25-1-18/вуч. 16.02.2015;

АСВА 1-26 02 02-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-26 02 02 «Менеджмент», рэгістрацыйныя №№ Е 26-1- /вуч. 17.02.2017, Е 26-1- /вуч. 17.02.2017;

АСВА 1-26 02 03-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-26 02 03 «Маркетынг», рэгістрацыйныя №№ Е 26-1-16/вуч. 13.02.2015, Е 26-1-26/вуч. 17.02.2016, Е 26-1-22/вуч. 16.02.2015, Е 26-1-18/вуч. 16.02.2015;

АСВА 1-27 01 01-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-27 01 01 «Эканоміка і арганізацыя вытворчасці (па накірунках)», рэгістрацыйныя №№ Е 27-1-17/вуч. 13.02.2015, Е 27-1-23/вуч. 16.02.2015;

АСВА 1-36 01 01-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-36 01 01 «Тэхналогія машынабудавання», рэгістрацыйныя №№ І 36-1-01/вуч. 11.02.2016, І 36-1-27/вуч. 09.02.2016, І 36-1-28/вуч. 09.02.2016;

АСВА 1-36 01 03-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-36 01 03 «Тэхналагічнае абсталяванне машынабудаўнічай вытворчасці», рэгістрацыйны № І 36-1-02/вуч. 11.02.2016;

АСВА 1-36 01 05-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-36 01 05 «Машыны і тэхналогія апрацоўкі матэрыялаў ціскам», рэгістрацыйны № І 36-1-14/вуч. 12.02.2014;

АСВА 1-36 01 07-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-36 01 07 «Гідрапнеўмасістэмы мабільных і тэхналагічных машын і абсталявання», рэгістрацыйны № І 36-1-03/вуч. 11.02.2016;

АСВА 1-36 02 01-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-36 02 01 «Машыны і тэхналогія ліцейнай вытворчасці» рэгістрацыйныя №№ І 36-1-26/вуч. 17.09.2013, І 36-1-13/вуч. 11.02.2016;

АСВА 1-36 04 02-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-36 04 02 «Прамысловая электроніка», рэгістрацыйныя №№ І 36-1-01/вуч. 12.02.2015, І 36-1-34/вуч. 17.04.2015, І 36-1-09/вуч. 13.02.2015;

АСВА 1-36 12 01-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-36 12 01 «Праектаванне і вытворчасць сельскагаспадарчай тэхнікі», рэгістрацыйныя №№ І 36-1-14/вуч. 11.02.2016, І 36-1-37/вуч. 17.02.2016;

АСВА 1-40 04 01-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-40 04 01 «Інфарматыка і тэхналогія праграміравання», рэгістрацыйны № І 40-1-06/вуч. 11.02.2016;

АСВА 1-40 05 01-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-40 05 01 «Інфармацыйныя сістэмы і тэхналогіі (па накірунках)», рэгістрацыйныя №№ І 40-1-07/вуч. 11.02.2016, І 40-1-30/вуч. 17.02.2016, І 40-1- /вуч. 17.02.2017;

АСВА 1-42 01 01-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-42 01 01 «Металургічная вытворчасць і матэрыялаапрацоўка (па накірунках)», рэгістрацыйныя №№ І 42-1-15/вуч. 11.02.2016, І 42-1-38/вуч. 17.02.2016;

АСВА 1-43 01 02-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-43 01 02 «Электраэнергетычныя сістэмы і сеткі», рэгістрацыйныя №№ І 43-1-08/вуч. 12.02.2014, І 43-1-10/вуч. 11.02.2016;

АСВА 1-43 01 03-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-43 01 03 «Электразабеспячэнне (на галінах)», рэгістрацыйныя №№ І 43-1-09/вуч. 11.02.2016, І 43-1-32/вуч. 17.02.2016, І 43-1-39/вуч. 20.09.2013, І 43-1-33/вуч. 17.02.2016;

АСВА 1-43 01 05-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-43 01 05 «Прамысловая цеплаэнергетыка», рэгістрацыйныя №№ І 43-1-11/вуч. 11.02.2016, І 43-1-34/вуч. 17.02.2016, І 43-1-40/вуч. 20.09.2013, І 43-1-35/вуч. 17.02.2016;

АСВА 1-43 01 07-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-43 01 07 «Тэхнічная эксплуатацыя энэргаабсталявання арганізацый», рэгістрацыйныя №№ І 43-1-12/вуч. 11.02.2016, І 43-1-36/вуч. 17.02.2016;

АСВА 1-51 02 02-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-51 02 02 «Распрацоўка і эксплуатацыя нафтавых і газавых радовішчаў», рэгістрацыйныя №№ І 51-1-04/вуч. 11.02.2016, І 51-1-29/вуч. 17.02.2016;

АСВА 1-53 01 01-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-53 01 01 «Аўтаматызацыя тэхналагічных працэсаў (па накірунках)», рэгістрацыйны № І 53-1-05/вуч. 11.02.2016;

АСВА 1-53 01 05-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці 1-53 01 05 «Аўтаматызаваны электрапрывод», рэгістрацыйны № І 53-1-08/вуч. 17.02.2016;

АСВА 1-53 01 07-2013; вучэбных планаў установы адукацыі «Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога» спецыяльнасці

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Дысцыпліна «Беларуская мова (прафесійная лексіка)» прызначана для ажыццяўлення на першай ступені вышэйшай адукацыі. Яе характэрнымі рысамі з'яўляюцца: абноўлены змест, акцэнтаванне на кампетэнтнасным падыходзе да навучання, значнае ўзмацненне ролі і месца самастойнай працы студэнтаў, выкарыстанне сучасных інавацыйных педагагічных тэхналогій. У межах супрацоўніцтва выкладчыка і студэнта праграма выступае своеасаблівым арыенцірам у працэсе набывання ведаў, разнастайнай інфармацыі, атрымання практыка-арыентаваных і жыццядзейнасных уменняў.

Асноўнымі дакументамі для распрацоўкі вучэбнай праграмы «Беларуская мова (прафесійная лексіка)» як кампанента ўстанова вышэйшай адукацыі з'яўляюцца адукацыйныя стандарты і вучэбныя планы ўстанова вышэйшай адукацыі па спецыяльнасцях

Мэты і задачы вучэбнай дысцыпліны

Асноўныя мэты выкладання дысцыпліны:

- выпрацаваць і замацаваць практычныя ўменні і навыкі граматычнага карыстання вуснай і пісьмовай мовай;
- развіць моўна-эстэтычна густ студэнтаў, звязаны з правільнасцю мовы;
- пашыраць і ўзбагачаць прафесійны лексічны запас будучых спецыялістаў, выпрацаваць уменне практычнага карыстання тэрміналогіяй і прафесійнай лексікай па абранай спецыяльнасці;
- фарміраваць устаноўкі на практычнае ўкараненне атрыманых студэнтамі ведаў у іх прафесійнай дзейнасці і іншых сферах сацыяльнай актыўнасці;
- выходзіць любоў і павагу да мастацкага слова, духоўнай і інтэлектуальнай спадчыны беларускага народа, пачуццё нацыянальнай самапавагі і самаідэнтыфікацыі, імкненне да далейшага ўзбагачэння беларускай мовы.

Задачи вывучэння дысцыпліны:

- даць паняцце, замацаваць і аўтаматызаваць веды навучэнцаў у напрамку спецыяльнай і тэрміналагічнай лексікі; лексічных, словаўтваральных, марфалагічных нормаў сучаснай беларускай мовы; пазнаёміць з асаблівасцямі развіцця і выкарыстання спецыяльнай лексікі;
- садзейнічаць падрыхтоўцы высокаадукаваных, творчых і крытычна думачых спецыялістаў, здольных вырашаць складаныя моўна-сацыяльныя праблемы бытавання беларускай мовы ва ўмовах дзяржаўнага білінгвізму.

Месца вучэбнай дысцыпліны ў сістэме падрыхтоўкі спецыялістаў, сувязі з іншымі вучэбнымі дысцыплінамі

«Беларуская мова (прафесійная лексіка)» – дысцыпліна, якая дапамагае студэнтам далучыцца да багаццяў нацыянальнай культуры, сфарміраваць камунікатыўна развітую асобу, здольную наладжваць зносіны на роднай мове ў прафесійнай сферы, перакладаць і рэфэрыраваць прафесійна арыентаваныя

і навуковыя тэксты, весці дзелавую дакументацыю, выступаць з навуковымі паведамленнямі і публічнымі прамовамі і інш.

Агульнае прызнанне мовы найгалоўнейшым інструнтам інфармацыйнага ўздзеяння, асаблівасці моўнай і сацыяльнай сітуацыі ў нашай краіне, павышэнне матывацыі публічнай маўленчай дзейнасці патрабуюць падрыхтоўкі не проста спецыяліста, а камунікатыўна развітай асобы, білінгвістычна падрыхтаванай, якая б на дастатковым узроўні магла наладжваць зносіны на роднай мове ў прафесійна-справавой сферы.

Праграма курса «Беларуская мова (прафесійная лексіка)» накіравана на засваенне і прафесійнае прымяненне беларускай навуковай тэрміналогіі, выпрацоўку ў студэнтаў уменняў правільна ўспрымаць розную інфармацыю на беларускай мове, а таксама дакладна і асэнсавана выказваць любую думку, спрыяць павышэнню грамадскага прэстыжу беларускай літаратурнай мовы як мовы тытульнай нацыі ў Рэспубліцы Беларусь.

Патрабаванні да засваення вучэбнай дысцыпліны

У выніку вывучэння дысцыпліны студэнт павінен:

ведаць:

- ролю мовы і маўлення ў працэсе сацыялізацыі асобы;
- канцэпцыі паходжання і этапы развіцця беларускай мовы;
- сістэму лексічных, граматычных і стылістычных сродкаў беларускай мовы і іх камунікацыйных магчымасцей;

умець:

- ужываць тэрміналагічную лексіку;
- распзнаваць асаблівасці функцыянальных стыляў;
- выкарыстоўваць стылістычныя нормы адэкватна сітуацыі прафесійных або справавых узаемаадносін;

валодаць:

- сродкамі беларускай мовы ў практычнай дзейнасці;
- навыкамі перакладу навуковых, спецыяльных тэкстаў з рускай мовы на беларускую і наадварот, улічваючы стылістычную прыналежнасць і асаблівасці лексіка-граматычнай будовы тэксту;
- уменнем афармляць службовую дакументацыю;
- талерантнымі моўнымі паводзінамі ва ўмовах дзяржаўнага білінгвізму.

Асноўнымі патрабаваннямі да кампетэнтнасці будучага спецыяліста з'яўляюцца:

1) патрабаванні да акадэмічных кампетэнцый спецыяліста, у якіх спецыяліст павінен:

умець прымяняць базавыя навукова-тэрэтычныя веды для рашэння тэрэтычных і практычных задач;

умець працаваць самастойна;

мець навыкі, звязаныя з выкарыстаннем тэхнічных прыстасаванняў, кіраваннем інфармацыяй і працай з камп'ютарам;

валодаць навыкамі вуснай і пісьмовай камунікацыі;

умець вучыцца, павышаць сваю кваліфікацыю на працягу ўсяго жыцця.

2) патрабаванні да сацыяльна-асобасных кампетэнцый спецыяліста:

валодаць якасцямі грамадзянскасці;

быць здольным да сацыяльнага ўзаемадзеяння;
валодаць здольнасцю да міжасобасных камунікацый;
валодаць навыкамі здароўя захавання.

3) навукова (эксперыментальна)-даследчыцкая дзейнасць:
ведаць і умець прымяняць сучасныя спосабы апрацоўкі вынікаў
даследаванняў, метадаў ацэнкі дакладнасці вымярэнняў і аналізу атрыманых
вынікаў;

валодаць рацыянальнымі прыёмамі пошуку і выкарыстання навукова-
тэхнічнай інфармацыі пры правядзенні навукова-даследчыцкіх прац;

сфарміраванасць у выпускніка сацыяльна-асобасных кампетэнцый
саздзейнічае развіццю сацыяльна-прафесійнай кампетэнтнасці як
інтэграванага выніку адукацыі ў ВНУ. Кампетэнтнасны падыход
прадугледжвае істотнае ўзмацненне практычнай арыентаванасці
адукацыйнага працэсу і ролі кіруемай самастойнай дзейнасці студэнтаў па
вырашэнні задач і сітуацый, што імітуюць сацыяльна-асобасныя і сацыяльна-
прафесійныя праблемы.

Для дыягностыкі кампетэнцый, выяўлення вучэбных дасягненняў
студэнтаў тэхнічных і эканамічных спецыяльнасцей дзённага аддзялення
выкарыстоўваецца **модульна-рэйтывая сістэма**. У працэсе вучэбнай
дзейнасці выкладчык ацэньвае выкананне студэнтам абавязковых заданняў,
якія прадугледжваюцца рэйтынг-планам:

- вывучэнне тэарэтычнага матэрыялу;
- выкананне індывідуальнага задання;
- падрыхтоўка вусных паведамленняў і пісьмовых рэфератаў па
вызначанай тэматыцы;
- прамежкавы кантроль (тэст);
- валоданне лексічным мінімумам тэхнічных / эканамічных тэрмінаў
(вусная форма).

Для дыягностыкі кампетэнцый, выяўлення вучэбных дасягненняў
студэнтаў тэхнічных і эканамічных спецыяльнасцей завочнага аддзялення
выкарыстоўваецца на прамежкавым этапе:

- пераклад арыгінальнага тэкста прафесійна-арыентаванага зместу з
рускай на беларускую мову і наадварот (аб'ём 2.500 д.зн. за 1 акад.гадзіну) з
выкарыстаннем слоўніка, выдзяленне тэрмінаў з тэкста і іх аналіз (лексіка-
граматычны, лексіка-генетычны);

- пераклад, анатацыя і рэферыраванне навуковых тэкстаў у
адпаведнасці са спецыяльнасцю;

- тэст;

на выніковым этапе (залік):

- валодаць лексічным мінімумам тэхнічных / эканамічных тэрмінаў
(вусная форма);

- прачытаць і выканаць вусны адэкватны пераклад па спецыяльнасці
(аб'ёмам 1000 д.зн. без выкарыстання слоўніка);

- бяседа з экзаменатарам па спектру пытанняў, прадугледжаных
праграмай па беларускай мове.

**Агульная колькасць гадзін і колькасць аўдыторных гадзін,
працаёмістасць вучэбнай дысцыпліны**

Для спецыяльнасцей 1-25 01 07 «Эканоміка і кіраванне на прадпрыемстве», 1-26 02 02 «Менеджмент», 1-26 02 03 «Маркетынг», 1-27 01 01 «Эканоміка і арганізацыя вытворчасці (па накірунках)», агульная колькасць гадзін - 64, 62, 72, 70 часоў. Колькасць аўдыторных гадзін – 34 для студэнтаў дзённага аддзялення, 6 - для студэнтаў завочнага аддзялення поўнага тэрміну навучання, 4 - для студэнтаў завочнага аддзялення скарачанага тэрміну навучання. Працаёмістасць вучэбнай дысцыпліны - 1,5-2 заліковыя адзінкі.

Форма атрымання вышэйшай адукацыі: дзённая, завочная поўная, завочная скарачаная, завочная дыстанцыйная.

Размеркаванне аўдыторнага часу па відах заняткаў, курсах і семестрах

	ДА	ЗА скар. ф. нав.	ЗА поўная ф. нав.	ЗА дыст. ф. нав.
Курс	1, 2	1, 1-2, 2	1, 2-3, 3	1
Семестр	2, 3, 4	1, 2-3, 3-4	1, 4-5, 5-6	1
Практычныя заняткі (гадзін)	34	4	6	4/6
Усяго аўдыторных (гадзін)	34	4	6	4/6

Форма бягучай атэстацыі па вучэбнай дысцыпліне:

Залік	2,3,4	1, 3, 4	1, 5, 6	1
-------	-------	---------	---------	---

Для спецыяльнасцей 1-36 01 01 «Тэхналогія машынабудавання», 1-36 01 03 «Тэхналагічнае абсталяванне машынабудаўнічай вытворчасці», 1-36 01 07 «Гідрапнеўмасістэмы мабільных і тэхналагічных машын і абсталявання», 1-51 02 02 «Распрацоўка і эксплуатацыя нафтавых і газавых радовішчаў», 1-53 01 01 «Аўтаматызацыя тэхналагічных працэсаў і вытворчасцей (па накірунках)», агульная колькасць гадзін – 68, 60, 60, 52, 72. Колькасць аўдыторных гадзін – 34 для студэнтаў дзённага аддзялення, 6 – для студэнтаў завочнага аддзялення поўнага тэрміну навучання, 4 – для студэнтаў завочнага аддзялення скарачанага тэрміну навучання. Працаёмістасць вучэбнай дысцыпліны – 1,5-2 заліковыя адзінкі.

Форма атрымання вышэйшай адукацыі: дзённая, завочная поўная, завочная скарачаная.

Размеркаванне аўдыторнага часу па відах заняткаў, курсах і семестрах

	ДА	ЗА скар. ф. нав	ЗА поўная ф. нав.
Курс	1	1-2	1
Семестр	1,2	2-3	1-2
Практычныя заняткі (гадзін)	34	4	6
Усяго аўдыторных (гадзін)	34	4	6

Форма бягучай атэстацыі па вучэбнай дысцыпліне:

Залік	1,2	3	2
-------	-----	---	---

Для спецыяльнасцей 1-36 01 05 «Машыны і тэхналогія апрацоўкі матэрыялаў ціскам», 1-36 02 01 «Машыны і тэхналогія ліцейнай вытворчасці», 1-36 12 01 «Праектаванне і вытворчасць сельскагаспадарчай тэхнікі», 1-42 01 01 «Металургічная вытворчасць і матэрыялаапрацоўка (па накірунках)» агульная колькасць гадзін - 48, 70, 62, 60. Колькасць аўдыторных гадзін – 34 для студэнтаў дзённага аддзялення, 6 - для студэнтаў завочнага аддзялення поўнага тэрміну навучання, 4 - для студэнтаў завочнага аддзялення скарачанага тэрміну навучання. Працаёмістасць вучэбнай дысцыпліны - 1,5-2 заліковыя адзінкі.

Форма атрымання вышэйшай адукацыі: дзённая, завочная поўная, завочная скарачаная.

Размеркаванне аўдыторнага часу па відах заняткаў, курсах і семестрах

	ДА	ЗА скар. ф. нав.	ЗА поўная ф. нав.
Курс	1, 4	1	1
Семестр	2, 8	1-2	1-2
Практычныя заняткі (гадзін)	34	4	6
Усяго аўдыторных (гадзін)	34	4	6

Форма бягучай атэстацыі па вучэбнай дысцыпліне:

Залік	2, 3, 4	2	2
-------	---------	---	---

Для спецыяльнасцей 1-36 04 02 «Прамысловая электроніка», 1-40 04 01 «Інфарматыка і тэхналогія праграмавання», 1-40 05 01 «Інфармацыйныя сістэмы і тэхналогіі (па накірунках)», 1-53 01 05 «Аўтаматызаваны электрапрывод», 1-53 01 07 «Інфармацыйныя тэхналогіі і кіраванне ў тэхнічных сістэмах» агульная колькасць гадзін – 52, 58, 66/56, 66, 52. Колькасць аўдыторных гадзін – 34 для студэнтаў дзённага аддзялення, 6 – для студэнтаў завочнага аддзялення поўнага тэрміну навучання, 4 – для студэнтаў завочнага аддзялення скарачанага тэрміну навучання. Працаёміскасць вучэбнай дысцыпліны – 1-2 заліковыя адзінкі.

Форма атрымання вышэйшай адукацыі: дзённая, завочная поўная, завочная скарачаная.

Размеркаванне аўдыторнага часу па відах заняткаў, курсах і семестрах

	ДА	ЗА скар. ф. нав.	ЗА поўная ф. нав.
Курс	1, 2, 3	1-2	1, 1-2
Семестр	1, 2, 3, 5	2-3	1, 2-3
Практычныя заняткі (гадзін)	34	4	6
Усяго аўдыторных (гадзін)	34	4	6

Форма бягучай атэстацыі па вучэбнай дысцыпліне:

Залік	1, 2, 3, 5	3	1, 2, 3
-------	------------	---	---------

Для спецыяльнасцей 1-43 01 02 «Электраэнергетычныя сістэмы і сеткі», 1-43 01 03 «Электразабеспячэнне (на галінах)», 1-43 01 05 «Прамысловая цеплаэнергетыка», 1-43 01 07 «Тэхнічная эксплуатацыя энергаабсталявання арганізацый» агульная колькасць гадзін – 64, 64, 64, 72. Колькасць аўдыторных гадзін – 34 для студэнтаў дзённага аддзялення, 6 – для студэнтаў завочнага аддзялення поўнага тэрміну навучання, 6 – для студэнтаў завочнага аддзялення скарачанага тэрміну навучання. Працаёмістасць вучэбнай дысцыпліны – 1,5-2 заліковыя адзінкі.

Форма атрымання вышэйшай адукацыі: дзённая, завочная поўная, завочная скарачаная.

Размеркаванне аўдыторнага часу па відах заняткаў, курсах і семестрах

	ДА	ЗА скар. ф. нав.	ЗА поўная ф. нав.
Курс	1, 2, 4	1	2-3, 3-4
Семестр	1, 3, 4, 8	1, 1-2	4-5, 6-7
Практычныя заняткі (гадзін)	34	6	6
Усяго аўдыторных (гадзін)	34	6	6

Форма бягучай атэстацыі па вучэбнай дысцыпліне:

Залік	1, 3, 4, 8	1, 2	5, 7
-------	------------	------	------

У аснову структуравання зместу вучэбнага матэрыялу дадзенай дысцыпліны пакладзены прынцып модульнага падыходу, які прадугледжвае падзел вучэбнага матэрыялу на 2 модулі (тэматычны і кантрольны).

Па кожнаму вучэбнаму модулю, у адпаведнасці з яго мэтамі і задачамі, праектуюцца і рэалізуюцца наступныя педагагічныя тэхналогіі: вучэбна-метадычныя комплексы, варыятыўныя мадэлі кіруемай самастойнай работы студэнтаў, блочна-модульная, модульна-рэйтынговая і інш.

Структура зместу вучэбнай дысцыпліны ўключае вучэбныя модулі, якія ўяўляюць сінтэзаваную і цэласную адзінку працэсу навучання і зместу, што мае адносна закончаны характар.

ЗМЕСТ НАВУЧАЛЬНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Уводзіны ў дысцыпліну «Беларуская мова (прафесійная лексіка)»

Прадмет і задачы курса. Месца курса ў сістэме сацыяльна-гуманітарных навук, яго сувязь з іншымі дысцыплінамі (гісторыяй літаратурнай мовы, лексікалогіяй, стылістыкай і культурай маўлення). Метады навучання. Роля курса ў фарміраванні і развіцці сацыяльна-асобасных і сацыяльна-прафесійных кампетэнцый выпускнікоў ВНУ.

Тэма 1. Мова ў грамадстве: гісторыя і сучаснасць

Паняцце мовы. Функцыі мовы ў грамадстве. Мова і міждысцыплінарныя сувязі. Мова і народны менталітэт. Узрастанне ролі маўленчых зносін – адна з умоў прагрэсіўнага развіцця грамадства, чалавецтва. Функцыі маўлення: камунікатыўная, пазнавальная, рэгулятыўная, эстэтычная і інш. Моўныя групы і сем'і. Народы свету і мовы. Этнічная самасвядомасць. Мова і дыялект. Этапы развіцця беларускай мовы. Культурная і духоўная спадчына выдатных асветнікаў-гуманістаў беларускай зямлі. Паняцце сучаснай беларускай літаратурнай мовы (пісьмовая і вусная). Нормы літаратурнай мовы. Стан і перспектывы развіцця беларускай мовы на сучасным этапе.

Тэма 2. Асаблівасці руска-беларускай моўнай інтэрферэнцыі

Сутнасць паняцця білінгвізму і пытанні блізкароднаснага білінгвізму на Беларусі. Сітуацыя двухмоўя ў свеце. Прававы статус моў, юрыдычны спектр падыходаў да моў. Псіхалагічны, педагагічны і сацыялінгвістычны аспекты білінгвізму. Паняцце моўнай інтэрферэнцыі. Віды інтэрферэнцыі (фанетычная, акцэнталагічная, лексічная, марфалагічная, сінтаксічная). Праблемы беларуска-рускай інтэрферэнцыі.

Тэма 3. Беларуская навуковая тэрміналогія і прафесійная лексіка

Слова як адзінка лексічнай сістэмы. Гістарычнае фарміраванне слоўнікавага складу беларускай мовы. Нацыянальна-спецыфічнае ў значэнні слова. Асаблівасці сучаснай беларускай лексікі. Слова ў тэксе: шматзначныя словы, амонімы, сінонімы, антонімы, паронімы. Спрадвечна беларуская і запазычаная лексіка. Стылістычная дыферэнцыяцыя лексікі беларускай літаратурнай мовы. Функцыянальна-стылёва афарбаваныя словы, міжстылёвая лексіка, кніжная лексіка, лексіка афіцыйна-справавога стылю, размоўная лексіка. Характарыстыка лексікі беларускай мовы адносна сфер яе выкарыстання.

Беларуская лексікаграфія. Тыпы слоўнікаў: энцыклапедычныя і лінгвістычныя. Тэрміналагічныя слоўнікі беларускай мовы. З гісторыі развіцця і фарміравання тэхнічнай і эканамічнай беларускай навуковай тэрміналогіі. Паняцце ўпарадкавання спецыяльнай лексікі. Сістэматызацыя і ўдакладненне спецыяльных паняццяў і адпаведных тэрмінаў і сістэматызацыя моўнага афармлення спецыяльных тэрмінаў. Актуальнасць лінгвістычнага ўнармавання спецыяльнай лексікі ў сувязі з яе вялікай

удзельнай вагой у складзе лексікі нацыянальнай мовы. Важнасць вызначэння сутнасці даных паняццяў для вызначэння месца спецыяльнай лексікі, тэрміналогіі, наменклатуры ў сістэме лексічных сродкаў мовы. Суаднесенасць са строгай дэфініцыяй, спецыяльная сфера выкарыстання, сістэмнасць, адрозненне і падабенства гэтых прымет з прыметамі агульнаўжывальных слоў. Адметныя рысы спецыяльнай лексікі. Разнастайнасць беларускай спецыяльнай лексікі адносна паходжання і спосабу ўтварэння. Лексічная і словаўтваральная сістэма літаратурнай беларускай мовы як галоўная крыніца стварэння тэрмінаў і папаўнення спецыяльнай лексікі: тэрміналагізацыя агульнаўжывальных слоў, тэрміналагічныя словаўтварэнні. Сэнсавы пераклад і калькаванне як спосаб стварэння тэрмінаў. Пытанне аб тым, якімі часцінамі мовы прадстаўлена тэрміналогія. Аднаслоўныя і шматслоўныя спецыяльныя намінацыі. Павелічэнне аб'ёму тэрміналагічных словазлучэнняў і шляхі іх кандэнсацыі.

Тэма 4. Стылістыка і культура прафесійнага маўлення

Класіфікацыя функцыянальных стыляў. Навуковы стыль і яго асноўныя падстылі (уласна навуковы, навукова-папулярны, вучэбна-навуковы і інш.). Навуковы стыль і яго функцыянальна-камунікатыўныя характарыстыкі. Асноўныя функцыянальныя якасці навуковага стылю (аб'ектыўнасць, дакладнасць, лагічнасць, адназначнасць, лаканічнасць, інфармацыйнасць). Сістэма моўных сродкаў навуковага стылю. Сродкі навуковага стылю (тэрміны, нейтральныя словы з прамым значэннем, сімвалы, умоўныя абазначэнні, складаныя сінтаксічныя канструкцыі і інш.).

Афіцыйна-справавы стыль і яго асноўныя падстылі (канцылярскі, юрыдычны, дыпламатычны). Паняцце дакумента. Групы афіцыйна-справовай дакументацыі. Распараджальныя, арганізацыйныя, арганізацыйна-распараджальныя, інфармацыйна-даведачныя дакументы. справавыя лісты: моўнае афармленне і рэдагаванне. Разнавіднасці справавых лістоў. Асаблівасці сістэмы моўных сродкаў і маўленчага этыкету справавых лістоў. Бланкі, рэквізіты, фармуляр. Публіцыстычны стыль і яго асноўныя асаблівасці.

Маўленне – маўленчая дзейнасць – агульная культура чалавека. Паняцце культуры маўлення. Асноўныя камунікатыўныя якасці маўлення: правільнасць, лагічнасць, вобразнасць. Тэхніка і выразнасць маўлення. Голас і маўленчае дыханне, дыкцыя, інтанацыя і інш. Падрыхтоўка да публічнага выступлення. Асноўныя якасці-паказчыкі паспяховага выступлення. Маўленчы этыкет і культура зносін.

Тэма 5. Сістэма жанраў навуковай літаратуры

Спосабы кампрэсіі навуковага тэксту. Асноўныя шляхі кампрэсіі навуковага тэксту: 1) змяншэнне інфармацыі, якая заключаецца ў тэксце; 2) захаванне інфармацыі ў адносна поўным аб'ёме. Рэферат і анатацыя – вынік кампрэсіі навуковага тэксту. Разнавіднасці рэфератаў (інфарматыўныя і індывідуальныя). Асаблівасці анатацыі. Афармленне цытат.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ
 «БЕЛАРУСКАЯ МОВА (прафесійная лексіка)»
 (ДЗЁННАЯ ФОРМА АТРЫМАННЯ АДУКАЦЫІ
 ДЛЯ ТЭХНІЧНЫХ І ЭКАНАМІЧНЫХ СПЕЦЫЯЛЬНАСЦЕЙ)

1 Нумар раздзела,	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін				Кіруемая самастойная работа	Іншае	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя заняткі	Семінарскія заняткі	Лабараторныя заняткі			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Уводзіны ў дысцыпліну «Беларуская мова (прафесійная лексіка)» Месца курса ў сістэме сацыяльна-гуманітарных навук, яго сувязь з іншымі дысцыплінамі (гісторыяй літаратурнай мовы, лексікалогіяй, стылістыкай і культурай маўлення). Роля курса ў фарміраванні і развіцці сацыяльна-асобасных і сацыяльна-прафесійных кампетэнцый выпускнікоў ВНУ.	-	1	-	-	-		Залік
1	Мова ў грамадстве: гісторыя і сучаснасць 1. Мова і соцыум. 2. Паходжанне і гістарычнае развіццё сучаснай беларускай мовы.	-	3	-	-	-		Залік
2	Асаблівасці руска-беларускай моўнай інтэрферэнцыі 1. Білінгвізм як аб'ектыўная рэальнасць у краінах свету. Аспекты білінгвізму. 2. Паняцце моўнай інтэрферэнцыі.	-	6	-	-	-		Залік

3	<p>Беларуская навуковая тэрміналогія і прафесійная лексіка</p> <p>1. Лексікалогія і прадмет яе вывучэння. Лексічнае значэнне слова. Лексіка паводле паходжання і значэння. Лексікаграфія. Тыпы слоўнікаў.</p> <p>2. Гісторыя развіцця і фарміравання беларускай навуковай тэрміналогіі. Праблемы ўпарадкавання навуковай тэрміналогіі. Паняцці “тэрмін”, “прафесіяналізм”, “наменклатурная назва”. Спецыфіка і патрабаванні да тэрміна.</p> <p>3. Лексіка-генетычныя і лексіка-граматычныя асаблівасці тэхнічнай / эканамічнай тэрміналогіі.</p>	-	10	-	-	-	Залік
4	<p>Стылістыка і культура прафесійнага маўлення</p> <p>1. Класіфікацыя функцыянальных стыляў.</p> <p>2. Паняцце культура прафесійнага маўлення.</p>	-	8	-	-	-	Залік
5	<p>Сістэма жанраў навуковай літаратуры</p> <p>1. Спосабы кампрэсіі навуковага тэксту.</p> <p>2. Рэферат і анатацыя – вынік кампрэсіі навуковага тэксту.</p>	-	6	-	-	-	Залік
	Усяго за год		34 ✓				Залік
	Усяго за перыяд навучання		48, 52, 58, 60, 62, 64, 66/56, 66, 68, 70, 72.				

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ
 «БЕЛАРУСКАЯ МОВА (прафесійная лексіка)»
 (ЗАВОЧНАЯ СКАРОЧАНАЯ / ПОЎНАЯ ФОРМА АТРЫМАННЯ
 АДУКАЦЫІ
 ДЛЯ ТЭХНІЧНЫХ І ЭКАНАМІЧНЫХ СПЕЦЫЯЛЬНАСЦЕЙ)

№ раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін				Кіруемая самастойная работа	Іншае	Форма контроля ведаў
		Лекцыі	Практычныя заняткі	Семінарскія заняткі	Лабараторныя заняткі			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Уводзіны ў дысцыпліну «Беларуская мова (прафесійная лексіка)» Месца курса ў сістэме сацыяльна-гуманітарных навук, яго сувязь з іншымі дысцыплінамі (гісторыяй літаратурнай мовы, лексікалогіяй, стылістыкай і культурай маўлення). Роля курса ў фарміраванні і развіцці сацыяльна-асобасных і сацыяльна-прафесійных кампетэнцый выпускнікоў ВНУ. Мова ў грамадстве: гісторыя і сучаснасць	-	1-2/2	-	-	-	-	Залік
1	Мова ў грамадстве: гісторыя і сучаснасць 1. Мова і соцыум. 2. Паходжанне і гістарычнае развіццё сучаснай беларускай мовы.							
2	Асаблівасці руска-беларускай моўнай інтэрферэнцыі 1. Білінгвізм як аб'ектыўная							

	рэальнасць у краінах свету. Аспекты білінгвізму. 2. Паняцце моўнай інтэрферэнцыі.							
3	Беларуская навуковая тэрміналогія і прафесійная лексіка 1. Лексікалогія і прадмет яе вывучэння. Лексічнае значэнне слова. Лексіка паводле паходжання і значэння. Лексікаграфія. Тыпы слоўнікаў. 2. Гісторыя развіцця і фарміравання беларускай навуковай тэрміналогіі. Праблемы ўпарадкавання навуковай тэрміналогіі. Паняцці “тэрмін”, “прафесіяналізм”, “наменклатурная назва”. Спецыфіка і патрабаванні да тэрміна. 3. Лексіка-генетычныя і лексіка-граматычныя асаблівасці тэхнічнай / эканамічнай тэрміналогіі.	-	1-2/2	-	-	-	-	Залік
4	Стылістыка і культура прафесійнага маўлення 1. Класіфікацыя функцыянальных стыляў. 2. Паняцце культура прафесійнага маўлення.	-	1/1	-	-	-	-	Залік
5	Сістэма жанраў навуковай літаратуры 1. Спосабы кампрэсіі навуковага тэксту. 2. Рэферат і анатацыя – вынік кампрэсіі навуковага тэксту.	-	1/1	-	-	-	-	Залік
	Усяго	√	4-6/6					

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ
«БЕЛАРУСКАЯ МОВА (прафесійная лексіка)»
(ЗАВОЧНАЯ СКАРОЧАНАЯ / ПОЎНАЯ ДЫСТАНЦЫЙНАЯ ФОРМА
АТРЫМАННЯ АДУКАЦЫІ ДЛЯ ЭКАНАМІЧНЫХ СПЕЦЫЯЛЬНАСЦЕЙ)

№ раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін					Кіруемая самастойная работа	Форма контроля ведаў
		Лекцыі	Практычныя Заняткі	Семінарскія заняткі	Лабараторныя заняткі	Іншае		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	<p>Уводзіны ў дысцыпліну «Беларуская мова (прафесійная лексіка)»</p> <p>Месца курса ў сістэме сацыяльна-гуманітарных навук, яго сувязь з іншымі дысцыплінамі (гісторыяй літаратурнай мовы, лексікалогіяй, стылістыкай і культурай маўлення).</p> <p>Роля курса ў фарміраванні і развіцці сацыяльна-асобасных і сацыяльна-прафесійных кампетэнцый выпускнікоў ВНУ. Мова ў грамадстве: гісторыя і сучаснасць</p>	-	2/2	-	-	-	-	Залік
1	<p>Мова ў грамадстве: гісторыя і сучаснасць</p> <p>1. Мова і соцыум.</p> <p>2. Паходжанне і гістарычнае развіццё сучаснай беларускай мовы.</p>							
2	<p>Асаблівасці руска-беларускай моўнай інтэрферэнцыі</p> <p>1. Білінгвізм як аб'ектыўная рэальнасць у краінах свету. Аспекты білінгвізму.</p>							

	2. Паняцце моўнай інтэрферэнцыі.								
3	<p>Беларуская навуковая тэрміналогія і прафесійная лексіка</p> <p>1. Лексікалогія і прадмет яе вывучэння. Лексічнае значэнне слова. Лексіка паводле паходжання і значэння. Лексікаграфія. Тыпы слоўнікаў.</p> <p>2. Гісторыя развіцця і фарміравання беларускай навуковай тэрміналогіі. Праблемы ўпарадкавання навуковай тэрміналогіі. Паняцці “тэрмін”, “прафесіяналізм”, “наменклатурная назва”. Спецыфіка і патрабаванні да тэрміна.</p> <p>3. Лексіка-генетычныя і лексіка-граматычныя асаблівасці тэхнічнай / эканамічнай тэрміналогіі.</p>	-	1/2*	-	-	-	-	-	Залік
4	<p>Стылістыка і культура прафесійнага маўлення</p> <p>1. Класіфікацыя функцыянальных стыляў.</p> <p>2. Паняцце культура прафесійнага маўлення.</p>	-	0,5/1**	-	-	-	-	-	Залік
5	<p>Сістэма жанраў навуковай літаратуры</p> <p>1. Спосабы кампрэсіі навуковага тэксту.</p> <p>2. Рэферат і анатацыя – вынік кампрэсіі навуковага тэксту.</p>	-	0,5/1**	-	-	-	-	-	Залік
	Усяго	√	4/6	√					

Дадатак:
заняткі

* - у рэжыме on-line практычныя заняткі
** - у рэжыме off-line практычныя

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Асноўная літаратура

1. Антанюк, Л.А. Беларуская мова: прафесійная лексіка : курс лекцый / Л.А. Антанюк, Б.А. Плотнікаў ; Акад. кіравання пры Прэзідэнце Рэсп. Беларусь. – Мінск : РВЦ Акад. кіравання пры Прэзідэнце Рэсп. Беларусь, 2006. – 238 с.
2. Буракова, М.У. Беларуская мова. Тэхнічная тэрміналогія : вучэб. дапаможнік / М.У. Буракова. – Мінск : РІВШ, 2016. – 264 с.
3. Буракова, М.У. Практычны дапаможнік «Беларуская мова (прафесійная лексіка)» для студэнтаў эканамічных спецыяльнасцей дзённай і завочнай формы навучання / М.У. Буракова – Гомель : ГГТУ, 2005. – 54 с.
4. Буракова, М.У. Практыкум «Беларуская мова (прафесійная лексіка)» па аднайменнаму курсу для студэнтаў усіх спецыяльнасцей дзённай і завочнай форм навучання / М.У. Буракова, А.С. Дашкевіч, Л.Р. Якаўлева – Гомель : ГГТУ, 2006. – 47 с.
5. Буракова, М.У. Практычны дапаможнік «Беларуская мова (прафесійная лексіка)» для студэнтаў тэхнічных спецыяльнасцей дзённай і завочнай формы навучання / М.У. Буракова ; каф. «Беларуская і замежная мовы». – Гомель : ГГТУ, 2005. – 61 с.
6. Губкіна, А.В. Беларуская мова. Эканамічная лекіка / А.В. Губкіна., В.А. Зразікава – Мінск, Издательство Гревцова, 2012. – 214 с.
7. Ляшчынская, В.А. Беларуская мова. Тэрміналагічная лексіка : вучэбны дапаможнік / В.А.Ляшчынская. – Мінск : РІВШ БДУ, 2001. – 256 с.

Дадатковая літаратура

8. Беларуская мова : у 2 ч. : падручнік для пед. вучылішчаў і каледжаў. Ч.1 : Фанетыка. Арфаэпія. Графіка. Арфаграфія. Лексікалогія. Фразеалогія. Марфемная будова слова і словаўтварэнне. Марфалогія / пад. агул.рэд. Л. М. Грыгор'евай. – 3-е выд., перапрац. і дап. – Мінск : Вышэйш. шк., 1998. – 336с.
9. Беларуская мова : у 2 ч. : падручнік для пед. вучылішчаў і каледжаў. Ч.2 : Сінтаксіс / пад. агул.рэд. Л.М. Грыгор'евай. - 2-е выд., перапрац. і дап. – Мінск : Вышэйш. шк., 1998. – 224с.
10. Беларуская мова : дапаможнік для абітурыентаў. – 2-е выд., дапрац. і дап. – Мінск : Вышэйш. шк., 1994. – 224с.
11. Беларуская мова: практычны дапаможнік для абітурыентаў. – 2-е выд., дапрац. і дап. – Мінск : Вышэйш. шк., 1994. – 239с.
12. Беларуская мова: сцісла і даступна : дапаможнік для старшакласнікаў і абітурыентаў / У.Г. Будай [і інш.]. – Мінск : Элайда, 1997. – 160с.
13. Камароўскі, Я.М. Беларуская мова : дапаможнік для абітурыентаў / Я.М. Камароўскі, Е.С. Мяцельская. – Мінск : Універсітэцкае, 1993. – 332с.
14. Кривицкий, А.А. Учебник белорусского языка: для самообразования / А.А. Кривицкий, А.И. Подлужный. – Минск : Вышэйш. шк., 1994. – 349 с.

15. Кулік, Л.У. Выкарыстанне рэсурсаў сеткі інтэрнэт у праектнай дзейнасці студэнтаў / Л.У. Кулік // Проблемы современного образования в техническом вузе : материалы II Респ. научно-методической конф., Гомель, 10–11 нояб. 2011 г. / М-во образования Респ. Беларусь, Гомел. гос. техн. ун-т им. П.О. Сухого. – Гомель : ГГТУ им. П.О.Сухого, 2011. – С. 199–200.

16. Кулік, Л.У. Культурна-нацыянальныя стэрэатыпы і эталоны ў саматычнай фразеалогіі беларусаў / Л.У. Кулік // Роднае слова. – 2013. – № 12 (312). – С. 28–30.

17. Старычонок, В.Д. Беларуская мова: узоры моўнага аналізу; трэніровачныя заданні; тэсты : у дапамогу абітурыентам і школьнікам / В.Д. Старычонок. – Мінск : Вышэйш. шк., 2002. – 172 с.

Слоўнікі

18. Грабчиков, С.М. Русско-белорусский словарь / С.М. Грабчиков. – Минск : Нар. асвета, 1993. – 224с.

19. Грабчиков, С.М. Русско-белорусский словарь: около 10000 слов / С.М. Грабчиков. – Минск : Нар.асвета, 1990. – 224с.

20. Кулік, Л.У. Англа-беларускі слоўнік саматычных фразеалагізмаў = Беларуска-англійскі слоўнік саматычных фразеалагізмаў / Л.У. Кулік, В.А. Ляшчынская / М-ва адукацыі Рэспублікі Беларусь, Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны. – Гомель : ГДУ імя Ф. Скарыны, 2010. – 84 с.

21. Русско-белорусский словарь = Руска-беларускі слоўнік : около 86000 слов : в 3 т. / под ред. Я. Коласа, К. Крапивы, П. Глебки ; АН Беларуси, Ин-т языкознания им. Я. Коласа. – 4-е изд., испр. и доп. – Минск: Бел. Энцикл., 1993

Пэралік камп'ютарных праграм, наглядных і другіх дапаможнікаў, метадычных распрацовак і матэрыялаў тэхнічных сродкаў навучання

22. Буракова М.У., Дашкевіч А.С. Руска-беларускі слоўнік тэхнічных тэрмінаў (м/уэ 343) (УДК: 811.161.1(038):62(075.8) ББК: 81.2 Бел-4я73 № метод. ук.: 343. – Рэжым доступу: URI: <http://elib.gstu.by/handle/220612/1614>)

Список литературы сверен АИ (Тытова И.В.)

КРЫТЭРЫІ ВЫСТАЎЛЕННЯ РЭЙТЫНГАВЫХ БАЛАЎ
па дысцыпліне «Беларуская мова (прафесійная лексіка)»

№	Від працы	Балы	Крытэрыі
БЯГУЧЫ РЭЙТЫНГ			
Наведванне заняткаў			
1	Практычныя заняткі	1	1 – студэнт актыўна працуе на занятках; 0 – студэнт адсутнічае на занятках або не працуе на занятках.
Выкананне заданняў і работ			
2	Практычныя заняткі	2	2 – заданне выканана да наступных заняткаў пасля яго выдачы; 1 – заданне выканана да другіх заняткаў пасля яго выдачы; 0 – усе астатнія выпадкі.
3	Рубежны кантроль	10	0-10 – у залежнасці ад адзнакі пасля адпаведнага выпрабавання ў адпаведнасці з крытэрыямі ацэнкі ведаў;
ЗААХВОЧВАЛЬНЫ РЭЙТЫНГ			
4	Даклад на навуковай канферэнцыі, рэферат	10	4-10 – у залежнасці ад адзнакі кіраўніка зробленай працы; 0 – пры непрадстаўленні даклада або рэферата.
5	Прызавое месца на прадметнай алімпіядзе	10	4-10 – у залежнасці ад месца; 0 – пры адсутнасці прызавога месца.
КАНТРОЛЬНЫ РЭЙТЫНГ (ВЫНІКОВЫ)			
6	Лексічны мінімум тэрмінаў (тэхнічных / эканамічных)	10	10 – студэнт дасканальна валодае (100 %); 5 – студэнт валодае часткова (50%); 0 – студэнт не валодае
7	Тэарэтычнае пытанне	20	Ацэньваецца выкладчыкам балам ад 0 да 10 у адпаведнасці з крытэрыямі ацэнкі ведаў, якія дзейнічаюць. Вынік памнажаецца на 2

8	Пераклад тэкста па спецыяльнасці	30	Ацэньваецца выкладчыкам балам ад 0 да 10 у адпаведнасці з крытэрыямі ацэнкі ведаў, якія дзейнічаюць. Вынік памнажаецца на 3
---	----------------------------------	----	--

Нарматыўная сістэма
па дысцыпліне «Беларуская мова (прафесійная лексіка)»

№	Віды прац	Максімальная колькасць балаў	Мінімальная колькасць балаў	Норма
1	Практычныя заняткі (наведванне, актыўны ўдзел)	17 балаў	10 балаў	
2	Практычныя заняткі (выкананне заданняў)	33 балы	15 балаў	
3	Рубежны кантроль	30 балаў	12 балаў	
4	Заахвочвальны рэйтынг	20 балаў	0 балаў	
УСЯГО		100 балаў	37 балаў	50 б

Шкала пераводу рэйтынгавых балаў у выніковую адзнаку
па 10-бальнай сістэме

Колькасць балаў	Адзнака 10-бальная
0 – 10	0
10 – 20	1
20 – 30	2
30 – 40	3
40 – 50	4
50 – 60	5
60 – 70	6
70 – 80	7
80 – 90	8
90 – 100	9
100	10

Прыкладныя тэмы вусных паведамленняў і рэфератаў

1. Білінгвізм як аб'ектыўная рэальнасць у свеце.
2. Англа-французкі білінгвізм у сучаснай Канадзе.
3. Фінляндцыя – адна з двухмоўных краін свету.
4. Аляксандр Садоўскі – даследчык таямніцаў святла.
5. Казімір Семяновіч – вынаходнік шматступеневай ракеты.
6. Карл Шыльдэр – “ракетны генерал”.
7. Казімір Чаркоўскі – аўтарар геніяльнага праекта падводнай лодкі.
8. А.Ампер – заснавальнік сучаснай электрадынамікі.
9. Нільс Бор і яго квантавыя пастулаты.
10. Адкрыццё радыёактыўнасці: Анры Бекерэль.
11. Чарльз Бэбідж – вынаходнік першага камп'ютара.
12. С.І. Вавілаў – знакаміты фізік-эксперыментатар.
13. К.Э. Цыялкоўскі – вынаходнік у галіне касманаўтыкі і ракетнай тэхнікі.
14. П.Л. Капіца – выдатны фізік і канструктар-наватар.
15. Як мы лічым. З гісторыі лікаў.
16. Кастусь Астрожкі – славыты гетман Вялікага княства Літоўскага.
17. “Залаты век” у гісторыі беларускай дзяржавы.
18. Славытыя жанчыны Беларусі.
19. Таямніцы Мірскага замка.
20. Аркадзь Смоліч і яго “Геаграфія Беларусі”.
21. Слуцкія паясы.
22. Маўленчы этыкет і культура зносін.
23. Развіццё і функцыянаванне беларускай літаратурнай мовы ў XX – пачатку XXI ст.
24. Заводы г. Гомеля.
25. Станкабудаўніцтва на Беларусі.
26. Старажытны Гомель.
27. Музыка ў камені: Нясвіжскі замак.
28. Развіццё машынабудавання ў Беларусі.

Пытанні на залік

1. Гістарычныя этапы развіцця і фарміравання беларускай мовы.
2. Мова і яе функцыі.
3. Культура прафесійнага маўлення.
4. Паняцце білінгвізму. Моўная інтэрферэнцыя.
5. Паняцце літаратурнай нормы. Фанетычныя, арфаэпічныя, словаўтваральныя нормы.
6. Марфалагічныя і сінтаксічныя нормы беларускай літаратурнай мовы.
7. Лексіка і тэрміналогія. Месца тэрміналогіі ў лексічнай сістэме беларускай мовы.
8. Віды рэфератаў і асаблівасці іх напісання.
9. Асаблівасці скланення назоўнікаў у беларускай мове.
10. Асаблівасці скланення лічэбнікаў у беларускай мове.
11. Функцыянальныя стылі беларускай мовы (агульная характарыстыка).
12. Навуковы стыль і яго разнавіднасці.
13. Марфалагічныя адметнасці навуковага стылю.
14. Асаблівасці сінтаксісу навуковага стылю.
15. Вынік кампрэсіі навуковых тэкстаў.
16. Рэферат і анатацыя – вынік кампрэсіі навуковага тэксту.
17. Афіцыйна-справавы стыль і яго асаблівасці.
18. Мова і кампазіцыя справавых лістоў.
19. З гісторыі развіцця і фарміравання беларускай навуковай тэрміналогіі.
20. Асноўныя паняцці тэрміналогіі: “тэрмін”, “прафесіяналізм”, “наменклатура”
21. Спецыфіка тэрмінаў.
22. Паходжанне і ўтварэнне тэрмінаў.
23. Спецыфіка лексіка-семантычных працэсаў, якія ўласцівы спецыяльнай лексіцы.
24. Навуковы тэкст: структура і моўная арганізацыя.

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ

Назва дысцыпліны, з якой патрабуецца ўзгадненне	Назва кафедры	Прапановы аб зменах у змесце вучэбнай праграмы	Прынятае кафедрай рашэнне
1	2	3	4
		—	Праймак № 9 ад 10.05.2017